

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 7. novembrī
(OR. en)

13930/18

**Starpiestāžu lieta:
2018/0381 (NLE)**

**FISC 440
ECOFIN 1016**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Direktors *Jordi AYET PUIGARNAU* kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā

Saņemšanas datums: 2018. gada 6. novembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN* kungs

---

K-jas dok. Nr.: COM(2018) 725 final

Temats: Priekšlikums - PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2009/1008/ES, ar ko Latvijas Republikai atļauj turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 725 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 725 *final*

Briselē, 6.11.2018.
COM(2018) 725 final

2018/0381 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2009/1008/ES, ar ko Latvijas Republikai atļauj turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ("PVN direktīva"¹) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 20. jūnijā, Latvijas Republika (turpmāk "Latvija") pieprasīja atļauju turpināt piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta, kas nosaka par PVN nomaksu atbildīgo personu. Latvija ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 17. augustā, saskaņā ar 2. pantu Padomes 2009. gada 7. decembra Īstenošanas lēmumā 2009/1008/EK², kas grozīts ar Padomes 2015. gada 10. decembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2396³, iesniedza Komisijai ziņojumu par minētā pasākuma piemērošanu.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2018. gada 7. septembra vēstulēs informēja pārējās dalībvalstis par Latvijas pieprasījumu. Komisija 2018. gada 10. septembra vēstulē paziņoja Latvijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama pieprasījuma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Saskaņā ar PVN direktīvas 193. pantu PVN parasti maksā tas nodokļa maksātājs, kas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu dalībvalstis ar Padomes atļauju var piemērot pasākumus, lai atkāptos no PVN direktīvas noteikumiem un vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Latvija pieprasīja apgrieztās maksāšanas sistēmu turpināt piemērot darījumos ar kokmateriāliem, t. i., noteikt, ka par PVN nomaksu atbildīga ir tā persona, kas minētās preces vai pakalpojumus saņem.

Sākotnēji Latvijai atkāpe ar Padomes 2006. gada 24. janvāra Lēmumu 2006/42/EK⁴ tika piešķirta līdz 2009. gada 31. decembrim un ar Padomes 2009. gada 7. decembra Īstenošanas lēmumu 2009/1008/ES⁵ — līdz 2012. gada 31. decembrim. Pēc tam ar Padomes 2013. gada 22. janvāra Īstenošanas lēmumu 2013/55/ES⁶ termiņš atļaujai piemērot atkāpi tika pagarināts līdz 2015. gada 31. decembrim un ar Padomes 2015. gada 10. decembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2396⁷ — līdz 2018. gada 31. decembrim.

Saskaņā ar Latvijas sniegto informāciju kokmateriālu tirgus, kas ir viena no svarīgākajām Latvijas tautsaimniecības nozarēm, ir īpaši pakļauts krāpšanai PVN jomā, jo tajā dominē liels skaits mazu vietējo saimnieciskās darbības veicēju un atsevišķu piegādātāju. Tirgus raksturs un iesaistīto uzņēmumu rīcība ir izraisījuši krāpšanos ar PVN, ko Latvijas nodokļu iestādēm ir

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² OV L 347, 24.12.2009., 30. lpp.

³ OV L 332, 18.12.2015., 142. lpp.

⁴ OV L 25, 28.1.2006., 31. lpp.

⁵ OV L 347, 24.12.2009., 30. lpp.

⁶ OV L 22, 25.1.2013., 16. lpp.

⁷ OV L 332, 18.12.2015., 142. lpp.

bijis grūti kontrolēt. Lai apkarotu šo pārkāpumu, Latvija ir ieviesusi apgrieztās maksāšanas sistēmu darījumos ar kokmateriāliem, kas ir izrādījušies ļoti efektīva un ievērojami samazinājusi krāpšanu šajā nozarē.

Turklāt saskaņā ar Latvijas sniegto informāciju šis īpašais pasākums negatīvi neietekmē kopējos PVN ieņēmumus, ko iekasē galapatēriņa stadijā, un tādējādi tam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības PVN pašu resursiem.

Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai īpašais pasākums ir lietderīgs un efektīvs, un lai attiecīgās problēmas risināšanai dalībvalstīm atvēlētu laiku ieviest citus vispārpieņemtus pasākumus līdz atkāpes termiņa beigām, kas atkāpes termiņa pagarināšanu tādējādi padara lieku. Atkāpe, kas ļauj izmantot apgrieztās maksāšanas sistēmu, tiek izņēmuma kārtā piešķirta kā galējs līdzeklis krāpniecības apkarošanai konkrētās jomās.

Juridiskā un faktiskā situācija nav mainījusies, tādēļ tiek ierosināts atkāpes termiņu pagarināt pēdējo reizi, lai šo atkāpi Latvija varētu turpināt piemērot līdz 2021. gada 31. decembrim. Līdz šīs atkāpes termiņa beigām Latvijai būtu jāīsteno citi vispārpieņemti pasākumi, ar ko apkaro un novērš ar PVN saistītas krāpšanas praksi kokmateriālu nozarē. Tādēļ attiecībā uz minētajām piegādēm vairs nebūtu nepieciešama atkāpe no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta.

- **Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Līdzīgas atkāpes saistībā ar PVN direktīvas 193. pantu ir piešķirtas citām dalībvalstīm.

Tādējādi ierosinātais pasākums ir saskanīgs ar spēkā esošajiem PVN direktīvas noteikumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas normas, kura ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem iespējama tikai ar Padomes atļauju, ko pēc Komisijas priekšlikuma tā pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Latvijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Ar priekšlikumu Padomes Īstenošanas lēmumam Latvijai atļauj turpināt piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu darījumos ar kokmateriāliem. Situācija, uz kuru tika balstīta sākotnējā atkāpe, turpina pastāvēt. Saskaņā ar Latvijas sniegto informāciju, neraugoties uz to, ka kopš apgrieztās maksāšanas procedūras ieviešanas kokmateriālu tirgū ir samazinājies to gadījumu skaits, kuros notikusi krāpšana saistībā ar PVN un izvairīšanās no PVN maksāšanas, risks nav novērsts.

Latvija paziņoja, ka tad, ja šis īpašais pasākums tiks pagarināts, kopējie PVN ieņēmumi, ko iekasē galapatēriņa stadijā, negatīvi ietekmēti netiks un tādējādi tam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības PVN pašu resursiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums ES budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumam ir noteikts termiņš.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2009/1008/ES, ar ko Latvijas Republikai atļauj turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Lēmumu 2006/42/EK² Latvijai tika atļauts piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 77/388/EEK³ 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta, lai noteiktu, ka darījumos ar kokmateriāliem atbildīgais par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksāšanu ir saņēmējs. Ar Padomes Lēmumu 2009/1008/ES⁴, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta, Latvijai tika atļauts arī turpmāk noteikt, ka līdz 2012. gada 31. decembrim darījumos ar kokmateriāliem atbildīgais par PVN maksāšanu ir saņēmējs. Pēc tam ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2013/55/ES⁵ termiņš atļaujai piemērot atkāpi tika pagarināts līdz 2015. gada 31. decembrim un ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2396⁶ — līdz 2018. gada 31. decembrim.
- (2) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 20. jūnijā, Latvija pieprasīja atļauju darījumos ar kokmateriāliem turpināt piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta. Latvija ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 17. augustā, saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmuma 2009/1008/EK 2. panta otro daļu iesniedza Komisijai ziņojumu par minētā pasākuma piemērošanu.

---

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² OV L 25, 28.1.2006., 31. lpp.

³ Padomes Sestā direktīva 77/388/EEK (1977. gada 17. maijs) par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 13.6.1977., 1. lpp.).

⁴ Padomes Īstenošanas lēmums (2009. gada 7. decembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 24.12.2009., 30. lpp.).

⁵ Padomes Īstenošanas lēmums (2013. gada 22. janvāris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2009/1008/ES, ar ko Latvijas Republikai atļauj turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 22, 25.1.2013., 16. lpp.).

⁶ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2015/2396 (2015. gada 10. decembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2009/1008/ES, ar ko Latvijas Republikai atļauj turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 332, 18.12.2015., 142. lpp.).

- (3) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija 2018. gada 7. septembra vēstulēs informēja pārējās dalībvalstis par Latvijas pieprasījumu. Komisija 2018. gada 10. septembra vēstulē paziņoja Latvijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama pieprasījuma izvērtēšanai.
- (4) Saskaņā ar Latvijas sniegto informāciju kokmateriālu tirgus, kas ir viena no svarīgākajām Latvijas tautsaimniecības nozarēm, ir īpaši pakļauts krāpšanai PVN jomā, jo tajā dominē liels skaits mazu vietējo saimnieciskās darbības veicēju un atsevišķu piegādātāju. Tirgus raksturs un iesaistīto uzņēmumu rīcība ir izraisījuši krāpšanos ar PVN, ko Latvijas nodokļu iestādēm ir bijis grūti kontrolēt. Lai apkarotu šo pārkāpumu, Latvija ir ieviesusi apgrieztās maksāšanas sistēmu darījumos ar kokmateriāliem, kas ir izrādījusies ļoti efektīva un ievērojami samazinājusi krāpšanu šajā nozarē.
- (5) Tādēļ būtu jāatļauj Latvijai turpināt piemērot atkāpi noteiktā laikposmā, proti, līdz 2021. gada 31. decembrim.
- (6) Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai īpašais pasākums ir lietderīgs un efektīvs. Atkāpes dalībvalstīm atvēl laiku ieviest līdz atkāpes termiņa beigām citus vispārpieņemtus pasākumus attiecīgās problēmas risināšanai, kas atkāpes pagarināšanu tādējādi padara lieku. Atkāpe, kas ļauj izmantot apgrieztās maksāšanas sistēmu, tiek izņēmuma kārtā piešķirta kā galējs līdzeklis krāpniecības apkarošanai konkrētās jomās. Lai kokmateriālu nozarē apkarotu un novērstu ar PVN saistītu krāpšanu, būtu jānosaka, ka Latvija līdz šīs atkāpes termiņa beigām īsteno citus vispārpieņemtus pasākumus, un tādējādi attiecībā uz minētajām piegādēm atkāpe no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta vairs nebūtu nepieciešama.
- (7) Atkāpei nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.
- (8) Tādēļ Īstenošanas lēmums 2009/1008/ES būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma 2009/1008/ES 2. pantu aizstāj ar šādu:

“2. pants

Šo lēmumu piemēro līdz 2021. gada 31. decembrim.”

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2019. gada 1. janvāra.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Latvijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*